

خبر

احیای تولید کارگاه‌های مشکل‌دار

یک کارشناس حوزه بازار کار با تأکید بر ضرورت رصد مشکلات کارگاه‌های غیرفعال، گفت: «احیای بنگاه‌های تولیدی دارای مشکل و ارائه راهکار در راستای بازگشت آنها به چرخه تولید بسیار مهم است و باید مورد توجه مسئولان ذی‌ربط قرار گیرد.»

علیرضا حیدری اظهار داشت: «اگر کارگاهی که در گذشته همه عوامل تولید را در اختیار داشته و به انجام فعالیت مشغول بوده و با ادامه فعالیت کارگران، سودآوری برای مجموعه آنها تعریف شده و بنا به برخی دلایل دچار مشکل موقت برای ادامه فعالیت است، در این شرایط مقرون به صرفه است که کارگاه‌ها و بنگاه‌های اقتصادی را پایش کرده و با رصد مشکلات آنها چاره‌اندیشی برای حل مسائل صورت گیرد.»

این کارشناس اقتصادی در ادامه تصریح کرد: «در صورت حل مشکلات بنگاه‌های اقتصادی، این کارگاه‌ها به مسیر تولید و فعالیت خود ادامه داده و در بلندمدت به حل مشکلات عمده در مسیر تولید اقدام خواهند کرد و بسیاری از این کارگاه‌ها و فعالان اقتصادی شاید به واسطه برخی حمایت‌های قانونی قادر به ادامه فعالیت هستند.»

وی اضافه کرد: «در حال حاضر در شرایطی قرار داریم که جریان حرکت اقتصاد به کندی صورت می‌گیرد و در این وضعیت که جریان حرکت فعالیت‌های اقتصادی با توقف یا کندی حرکت مواجه می‌شود، برخی واحدهای تولیدی به دلیل مطابقت با شرایط گذشته با مشکلاتی مواجه می‌شوند که حتی فارغ از حمایت‌های مالی، گاهی یک استمهال یا تأخیر در اجرای برخی تعهدات قانونی و تسهیلاتی می‌تواند مشکل کارگاه‌ها را برای بازگشت به چرخه تولید حل کند.»

حیدری افزود: «وقتی صحبت از حفظ اشتغال موجود به میان می‌آید، باید آگاه باشیم که عوامل تشکیل‌دهنده تولید که در کشور دارای سابقه است و شامل نیروی انسانی، ماشین‌آلات، بازار، مدیریت، تکنولوژی و فناوری و مسائلی از این دست می‌شود، بنا به شرایط اقتصادی ممکن است یکی از عوامل مورد نیاز برای رونق و استمرار تولید در حوزه فعالیت کارگاه‌ها، دارای نقصان باشد.» وی گفت: «زمانی که یک کارگاه به هر دلیل عوامل ساختاری تولید را دارا است، اما با مشکل نقدینگی برای تأمین مواد اولیه بخصوص در حوزه واردات روبه‌رو است، توقف تولید به دلیل عوامل فوری خارج از اراده کارفرما است و در واقع عامل توقف تولید یک متغیر برون‌زا است و ارتباطی به ساختار فعالیت و مدیریت کارگاه ندارد.» این فعال اقتصادی در ادامه بیان کرد: «زمانی که تفکر سرمایه‌گذاری جدید و تولید شکل می‌گیرد باید مجموعه عوامل از جمله سرمایه را فراهم آورد تا بتواند منجر به شکل‌گیری تولید و تبدیل به فعالیت تولیدی شود و بعدها بتواند سهم خاصی از بازار را در اختیار گیرد و این در حالی است که بسیاری از کارگاه‌های موجود و فعال در کشور، بخش قابل توجهی از این مسائل را برای خود حل شده تلقی می‌کنند.»

احسان احمدی
روزنامه‌نگار

**مهارت آموزی
باید متناسب با
نیاز بازار کار و
اقتصاد جهانی
و پاسخگوی
تحولات
پیرامونی
به‌ویژه
فناوری باشد
تا با داشتن
مهارت‌های
به‌روز، آینده
شغلی افراد
تضمین شود**

نگاهی به وضعیت و الزامات بازار کار در جهان و چارچوب شکل گرفته آن و البته ضرورت‌های مرتبط با شرایط و نوع اشتغال و همچنین ضروریات روز حوزه تولید بر اساس توسعه و پیشرفت کشورها تغییر یافته و نیازمند تدوین سیاست‌های اشتغال و تولید بر مبنای وضعیت جدید است. در این مطلب به جزئیات و الزامات شغل‌های آینده و تحولات آن می‌پردازیم.

مهارت‌آموزی است، گفت: «پیامدهای تغییر تقاضا برای مهارت‌های خاص در سیستم‌های آموزشی بسیار زیاد است و پیش‌بینی برای تعیین تقاضای متغیر مهارت‌های آینده یکی از عناصر کلیدی در آماده‌سازی نیروی انسانی توانمند برای توسعه است.»

فیضی ابراز داشت: «با توجه به سرعت روزافزون تحولات به‌ویژه پیشرفت‌های فناوری در حوزه‌های انقلاب صنعتی و دیجیتال و اثرات آن بر زندگی، بازار کار و اقتصاد کشورها، نیاز است این تحولات و اثرات آن به دقت رصد و پاسخ مناسبی به آن داده شود.» وی تأکید کرد: «با توجه به سرعت روزافزون تغییرات، نهادهای آموزشی وظیفه دارند علاوه بر مهارت‌های مورد نیاز امروز بازار کار، مهارت‌های مورد نیاز آینده را پیش‌بینی و نیروی کار را برای ایفای نقش مؤثرتر در آینده آماده کنند و در واقع مهارت‌آموزی باید یک قدم جلوتر از تحولات قدم بردارد و حتی می‌تواند با نوآوری، آینده و فناوری‌های آینده را بسازد.»

فرصت هماهنگی برای فردای اشتغال
تحولات امروز شغل‌ها و بازار کار جهان، الزامات و ضروریات اشاره شده در گزارش‌های مجامع داخلی و بین‌المللی در خصوص تغییر ماهیت اشتغال در آینده، نوسانات اقتصادی جهانی و تهدیدها در حوزه‌های مختلف اجتماعی و بهداشتی مانند همه‌گیری‌ها - که در حال حاضر کرونای و شیوع این بیماری یکی از آنها است - منجر به آسیب‌های فراوان به بازار کار و اقتصاد و بیکاری خواهد شد و بسیاری از موارد مرتبط و محتمل دیگر، شرایطی را موجب شده است تا دولت‌ها به عنوان راهبران کشورها، بخش خصوصی در قالب سیاستگذاران و کارآفرینان، نهادهای مرتبط با مهارت‌آموزی و البته نیروی کار در صورت غفلت از اقدامی در راستای هماهنگی خود با شغل‌های آینده، متضرر خواهند شد و آسیب‌های فراوانی را تجربه خواهند کرد.

به همین منظور نیاز است تا قدم‌های خوبی برداشته شود تا شاهد توسعه فناوری‌های برتر در فعالیت‌های روزمره و رشد صادرات کشور به مدد تربیت نیروهای ماهر و توانمند باشیم.» به گفته حسینی نیاز بر اساس برآوردهای سازمان جهانی کار تا ۲۰۳۰ حدود یک میلیارد نفر از افراد ماهر نیازمند آموزش‌های جدید و مهارت‌های تازه هستند و در غیر این صورت شاهد چالش بیکاری در بازار کار خواهیم بود. به عقیده وی، باید کشور را برای آینده آماده کنیم که البته با راه‌حل‌های گذشته امکان حل مسائل آینده نیست و این در واقع رویکرد اساسی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای است. رییس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای با اشاره به اینکه بخشی از ارائه آموزش‌های مهارتی در قالب تعدادی از مراکز آموزشی به عنوان مرکز پیشرفته و نوین برای آینده‌سازی است و مشاغل آینده در این مورد استفاده قرار می‌گیرد و در این مسیر از همکاری شرکای اجتماعی بهره‌مند خواهیم شد. به گفته وی، کتابچه‌ای تحت عنوان مشاغل آینده با تدوین بیش از ۵۰ شغل در نظر گرفته شده که در مسیر تلاش در راستای احیای آموزش‌های این مشاغل است.

تضمین امنیت شغلی با به‌روزرسانی مهارت

«صفر فیضی» مدیر کل دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی سازمان فنی و حرفه‌ای کشور با اشاره به ایجاد مشاغل جدید، می‌گوید: «مهارت‌آموزی باید متناسب با نیاز بازار کار و اقتصاد جهانی و پاسخگوی تحولات پیرامونی به‌ویژه فناوری باشد تا با داشتن مهارت‌های به‌روز، آینده‌شغلی افراد تضمین شود و علاوه بر مزایای اقتصادی و اجتماعی، مهارت‌آموزی منجر به نوآوری و ایجاد انواع جدید مشاغل در بازار کار می‌شود.» وی با بیان اینکه امروزه پیش‌بینی آینده کار یکی از مهیج‌ترین و دشوارترین زمینه‌های تحقیق در زمینه

بازار کار در دهه‌های آتی تغییر شکل می‌دهد شغل‌های آینده؛ الزام فردا

گزارش

و بازنمایی فرصت‌ها در اقتصاد جدید» با رویکرد مشاغل نوظهور و آینده‌محور با نگاه مهارت‌های فنی و میان‌کار کردی در تلاش جهت ایجاد یک میلیارد فرصت شغلی در دهه آینده است. بازار کار جدید به واسطه پیشرفت فناوری از قبیل علوم داده و هوش مصنوعی، رشد یافته و به سرعت در حال تغییر است. یکی از اهداف این گزارش آن است که به پلتفرم‌های مجمع جهانی اقتصاد کمک کند تا نوعی «انقلاب مهارت‌آموزی» را به راه انداخته و برای حدود یک میلیارد نفر در بازار جهانی کار، فرصت‌های جدیدی طی ۱۰ سال آینده فراهم کند.

این گزارش همچنین به «جعبه سیاه» اشتغال‌زایی جدید نگاهی عمیق دارد و توجه اشتغال به مشاغل نوظهور آینده را از ضروریات امروزه در اقتصاد جهانی معرفی می‌کند.

تحلیل‌های مرتبط با گزارش آینده‌مشاغل مجمع جهانی اقتصاد در سال ۲۰۱۸ پیش‌بینی می‌کند که ما حداقل ۱۳۳ میلیون شغل جدید در دوره سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ خواهیم داشت و حرفه‌های نوظهور آینده در فاصله سال‌های ۲۰۲۰ تا پایان سال ۲۰۲۲ بیش از ۶.۱ میلیون شغل را به خود اختصاص خواهند داد. بر اساس خروجی گزارش مجمع جهانی اقتصاد، در مجموع طی سه سال آینده ۳۷ درصد فرصت‌های شغلی پیش‌بینی شده در حرفه‌های نوظهور به خوشه اقتصاد مراقبت، ۱۷ درصد به خوشه فروش، بازاریابی و محتوا، ۱۶ درصد به خوشه داده‌ها و هوش مصنوعی، ۱۲ درصد به خوشه مهندسی و رایانش ابری و ۹ درصد به خوشه مردم و فرهنگ تعلق خواهد داشت. بالاترین رشد مشاغل آینده نیز حول هفت خوشه حرفه‌ای می‌چرخد. نقش‌هایی که بیشترین رشد را در مشاغل پر حجم دارند عبارتند از متخصصان هوش مصنوعی، رونویسان پزشکی، متخصصان علم داده، متخصصان موفقیت مشتری و مهندسان فول استک و در بین مشاغل کم‌حجم‌تر بیشترین رشد مربوط به تکنسین‌های سیستم تولید بیوگاز از زباله، دستیاران رسانه‌های اجتماعی، تکنسین‌های خدمات توربین‌های بادی، بازارپای‌های سبز و هرک‌های رشد است. گفتنی است در این میان، مهارت‌های فنی و میان‌کار کردی، بالاترین میزان تقاضا را در این خوشه‌های حرفه‌ای در حال ظهور در اختیار دارند. همچنین داده‌های جدید نشان می‌دهد ۹۶ شغل در هفت گروه حرفه‌ای به سرعت در حال ظهور هستند که با بهره‌مندی از عوامل «دیجیتال» و «انسانی» باعث رشد در مشاغل آینده می‌شوند و مشاغل آینده به میزان ۵۱ درصد رشد می‌کنند و پیش‌بینی می‌شود ۶.۱ میلیون فرصت شغلی را در سراسر جهان ایجاد شود.

آمادگی برای ورود به مشاغل آینده
«غلامحسین حسینی‌نیا» معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور با بیان اینکه ورود به انقلاب صنعتی چهارم به مدد نیروهای ماهر و آموزش‌دیده است، می‌گوید: «وظیفه ما آماده کردن افراد برای تصدی مشاغل آینده است.» وی همچنین با اشاره به اهمیت توسعه هوش مصنوعی با هدف کسب بازارهای بیشتر خاطر نشان کرد: «کشورهایی که در این بخش، موفق‌تر عمل کرده‌اند می‌توانند امکان رقابت و فرصت‌های بازار را از مابگیرند که

تغییر و تحولات جهان در حوزه‌های مختلف اقتصادی، صنعتی و اجتماعی در دوره‌های مختلف، منجر به تحولات مستمر در حوزه اشتغال و تولید شده و بستگی به سرعت و مسیر حرکتی توسعه در جهان، برخی شغل‌ها دستخوش تغییرات و برخی دیگر نیز به واسطه اینکه قابلیت اثر گذاری و کارایی خود را از دست داده‌اند، کاملاً از بین رفته‌اند.

تحولات حوزه اشتغال و بازار کار و شکل‌گیری شغل‌های جدید بر مبنای وضعیت حاضر، جنبه‌های مختلفی از اقتصاد و تولید را تحت تأثیر قرار می‌دهد که شامل تربیت نیروی کار با مهارت‌های تازه و مبتنی بر این شغل‌ها، سیاستگذاری جدید و منطبق بر الزامات چارچوب تازه بازار کار و اشتغال، درک تفاوت‌های تولید و اشتغال نسبت به شغل‌های گذشته و آینده و بسیاری از دیگر مناسبات مرتبط با حوزه بازار کار است. کارشناسان حوزه بازار کار و اقتصاد و البته نظر به پردازان فناوری - که سهم بزرگی از تغییرات جهانی اشتغال و تولید را به خود اختصاص داده است - بر لزوم هماهنگی و ارتباط چندجانبه سیاست‌های اشتغال، مسیر توسعه تولید، برنامه‌ریزی‌های کلان اقتصادی و نهادهای ارائه‌دهنده آموزش کلان و آموزش‌های مهارتی در راستای نهادینه‌سازی شغل‌های آینده و زمینه‌سازی برای حضور اثرگذار آنها در بازار کار تأکید دارند و این تحولات، وظیفه دولت‌ها را در مهیا کردن بستر برای شکل‌گیری و استمرار حرکتی شغل‌ها سنگین کرده است.

چالش‌های آینده اشتغال
پیش‌بینی سازمان همکاری و توسعه اقتصادی از وضعیت کار در جهان آینده حاکی از این است که نیمی از کارها و ماهیت شغل‌ها در آینده نزدیک ماشینی می‌شود و ۱۴ درصد نیز در معرض ماشینی شدن قرار می‌گیرد؛ بنابراین ما با حجم بیکاری در سطح وسیعی مواجه خواهیم شد. در این ارتباط سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) در گزارشی با ابراز نگرانی از وضعیت اشتغال جهان در آینده اعلام می‌کند که هر آنچه برای جهان آینده لازم است باید امروز انجام شود. دنیای آینده به جهت مکانیزه شدن اکثر کارها با بیکاران زیادی مواجه خواهد شد و راهکار این است که جهان آینده خود را امروز شکل دهیم. در این گزارش تأکید شده انواع فناوری‌ها و مدرنیزه شدن کارها و مهارت‌هایی که امروز ما برای اشتغال نیاز داریم، تأثیر خواهد گذاشت. تقریباً نیمی از شغل‌ها با انواع ماشین انجام خواهد شد و در آن نقش انسانی بسیار کم‌رنگ خواهد شد. همچنین ۱۴ درصد از شغل‌ها نیز در خطر جدی ماشینی شدن قرار خواهد گرفت و ۳۰ درصد شغل‌ها هم تغییر شکل داده و شیوه کار جدیدی را نیاز خواهد داشت. بنابراین کارگران باید مهارت جدیدی را فرا بگیرند و یا اینکه کار خود را از دست خواهند داد. بر مبنای اطلاع سازمان همکاری و توسعه اقتصادی، چالش اصلی در این است که از هر ۱۰ کارگر شش نفر آنها به مبنای رایانه‌ای آشنا نیستند و افرادی که بیشترین نیاز به آموزش را دارند کمترین تمایل را برای کسب چنین آموزش‌هایی دارند.

انقلاب مهارتی و یک میلیارد فرصت شغلی
گزارش مجمع جهانی اقتصاد در حوزه «مشاغل آینده

با تشکیل شوراهای سازش ممکن شد

کاهش شکایات در حوزه روابط کار

گزارش

به استناد ماده (۲) این‌نامه کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، در کارگاه‌هایی که دارای ۲۵ نفر کارگر باشند، کارفرما مکلف است کمیته‌ای به نام کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار را تشکیل دهد. مطابق ماده (۹۳) قانون کار به منظور جلب مشارکت کارگران و نظارت بر حسن اجرای مقررات حفاظت فنی و بهداشتی در محیط کار و پیشگیری از حوادث و بیماری‌ها، در کارگاه‌هایی که وزارت کار و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ضروری تشخیص دهند، کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار تشکیل خواهد شد.

در حال حاضر حضور بازرسان کار در جلسات کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار از اهمیت بالایی برخوردار است. بازرسان کار، طبق هماهنگی‌های صورت گرفته و یا برنامه‌اعلامی تشکیل کمیته‌ها توسط کارفرما در جلسات کمیته حضور می‌یابند و هدف از حضور در جلسات، طرح مباحث و موضوعات مطرح‌شده در جلسه، تصمیمات اتخاذ شده، ارائه مشاوره و راهنمایی‌های لازم و همچنین توجیه کارفرمایان کارگاه‌ها در خصوص نقش و جایگاه کمیته‌ها در ارتقاء سطح ایمنی کارگاه است.

علی‌حسین رعیتی فرد - معاون روابط کار وزیر کار - ضمن تأکید بر ضرورت تشکیل کمیته‌های حفاظت فنی و

بهداشت کار در کارگاه‌های مشمول قانون کار تأکید کرده می‌گوید: «ما در حوزه ایمنی کار هیچ‌گونه تعارفی نداریم و جان افراد قابل اغماض نیست.» وی با اشاره به بخشنامه رئیس قوه قضاییه در حوزه ایمنی می‌افزاید: «تمام بازرسان کار باید در حوزه ایمنی و صیانت از نیروی کار، دقت نظر لازم را داشته باشند.» رعیتی فرد همچنین تشکیل شورای سازش با هدف کاهش پرونده‌های حل اختلاف را مورد تأکید قرار داده و می‌گوید: «این کار باعث به حداقل رساندن ورودی پرونده‌ها به هیأت‌های تشخیص و حل اختلاف می‌شود.» به اعتقاد کارشناسان، مباحث مربوط به حقوق و دستمزد، بیمه و سنوات و قرارداد کار بیشترین شکایت کارگران

در شوراهای حل اختلاف را تشکیل می‌دهد؛ از این رو با شکل‌گیری و گسترش شوراهای سازش و برقراری صلح میان کارگر و کارفرما، ضمن پیگیری مطلوب‌تر مطالبات، از تشکیل و روند افزایشی پرونده‌های شکایات در هیأت‌های تشخیص و حل اختلاف جلوگیری می‌شود. در راستای تأمین مشارکت کارگران و کارفرمایان و نظارت بر حسن اجرای مقررات حفاظت فنی و بهداشت کار، صیانت از نیروی انسانی و منابع مادی کشور در کارگاه‌های مشمول و پیشگیری از حوادث و بیماری‌های ناشی از کار، حفظ و ارتقاء سلامتی کارگران و سالم‌سازی محیط‌های کار، تشکیل کمیته‌های حفاظت فنی و بهداشت کار در کارگاه‌های کشور الزامی است.